

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 26 noiembrie 2018 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, declarate de avocata Victoria Gamurari și de inculpatul

Onici Alexandr XXXXXX

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>05.06.2018 – 26.11.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>16.05.2019 – 25.09.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>17.12.2020 – 17.02.2021.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 26 noiembrie 2018, Onici Alexandr a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) lit. b) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 26.11.2018, cu includerea perioadei arestări preventive de la 21.12.2017 până la 26.11.2018.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Șoimu M. suma de 241.380,24 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Petrov E., însă în privința lui hotărârile judecătorești nu sunt contestate.

2. Instanța de fond a constatat că în perioada de timp cuprinsă între luna noiembrie 2014 - decembrie 2016, inculpatul Onici A., acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Petrov E., precum și cu alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, având intenția dobândirii ilicite a

bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind condamnat și ispășindu-și pedeapsa în Penitenciarul nr. 1-Taraclia, amplasat în or. Taraclia, str. Vodoprovodnaia 5, precum și după eliberarea sa din penitenciar, aflând-se în mun. Chișinău, sub diverse pretexte inventate, precum că are nevoie de bani pentru contractarea serviciilor de avocat, din motiv că a comis un accident rutier și a fost arestat și, totodată, că are nevoie și de tratament urgent, utilizând mai multe telefoane mobile, în care erau introduse diverse cartelele Sim, prin intermediul rețelei de socializare vww.odnoklassniki.ru. cât și aplicației Viber, prezentând-se cu datele false ale profilului rețelei de socializare odnoklassniki.ru - „Vadim Carauș” și, postând în rețelele de socializare poze ce nu-i aparțin, tăinuind astfel identitatea sa reală, a făcut cunoștință și, în continuare, a purtat discuții cu tentă romantică, în scris și verbal, cu partea vătămată Șoimu M., ce conțineau promisiuni false de formare a unui cuplu cu ultima, obținând încrederea acesteia, au dobândit și însușit de la aceasta, atât prin intermediul persoanelor terțe Cazacioc O., Corjan F., Chilian D., Maxian A., Javgurean S., Stoian E. și Ochișor R., care ridicau sumele bănești de la instituțiile bancare, urmare a transferurilor bancare efectuate din Italia de către partea vătămată Șoimu M., atât pe numele acestora, cât și personal pe numele lui Onici A., bani în tranșe în sumă totală de 9597,8 euro și 2000 lire sterline, dobândite personal de către Onici A., ceea ce la momentul comiterii infracțiunii potrivit cursului oficial de schimb al BNM, constituiau suma de 241.380,24 lei, iar Petrov E., la rândul său, în luna decembrie a anului 2014, aflând-se în adiacentul magazinului „UNIC”, amplasat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8, sub același pretext inventat de către Onici A., acționând la indicația ultimului, a dobândit personal de la partea vătămată Șoimu M. mijloace bănești în sumă de 3000 euro, ulterior prin intermediul unui transfer bancar rapid, la 12 ianuarie 2015 a ridicat și dobândit suma de 50 euro, expediată din Italia de către Șoimu M. pe numele ultimului.

Ulterior, mijloacele bănești erau transmise de către persoanele menționate, care se aflau în diverse locații din mun. Chișinău, rudelor și persoanelor de încredere ale lui Onici A., și anume lui Talmazan M., Kuznețov E. și altor persoane neidentificate, care utilizau banii menționați în vederea procurării produselor alimentare, hainelor și altor bunuri ce erau transmise lui Onici A. și altor persoane neidentificate în penitenciar, totodată, o altă parte din mijloacele bănești erau transmise în numerar personal lui Onici A., după ce ultimul a fost eliberat condiționat de la ispășirea pedepsei cu închisoarea, în așa mod părții vătămate Șoimu M. i-au fost cauzate daune materiale considerabile, în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 241.380,24 lei.

Instanța a reținut că inculpatul Onici A. a recunoscut vina parțial.

Totodată, vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin prin probele administrate, inclusiv:

declarațiile martorilor Șoimu S., Talmazan M., Cazacioc O., Corjan F., Kuznețov E. și Rotari S.;

procesul-verbal de ridicare din 06.02.2017, prin care de la Șoimu M. au fost ridicate facturile de transfer a banilor în care sunt indicate data, ora, suma tranzacțiilor efectuate de aceasta;

răspunsul primit de la compania „Western Union” nr. 878798 din 08.01.2018 prin care tranzacțiile bănești menționate de către Șoimu M. s-au confirmat, fiind

înregistrate date cu privire la suma, data, ora, locul transmiterii/primirii banilor, persoanelor și datelor de identitate ale acestora;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03.03.2017, potrivit căruia martorul Șoimu S. recunoaște persoana prezentată în poza cu nr. 2 ca fiind persoana care s-a prezentat cu numele „Igor”, căruia i-a transmis 2000 de lire la 20.12.2016 lângă magazinul „Unic”;

procesul-verbal de ridicare din 03.03.2017, potrivit căruia au fost ridicate mijloace bănești în valută - lire sterline, depistate și ridicate la data de 21.12.2016 de la Onici A. în cauza penală nr. 2016560064, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 03.03.2017;

corpurile delictive: mijloacele bănești în valută - lire sterline, depistate și ridicate la data de 21.12.2016 de la cet. Onici A. în cauza penală nr. 2016560064, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 03.03.2017;

procesul-verbal de examinare din 14.12.2017, cu anexă, potrivit căruia au fost supuse examinării informațiile ridicate de la SA „Orange Moldova”, „Moldcell” și „Moldtelecom” cu privire la identificarea abonaților și descifrările convorbirilor telefonice ale acestora;

documentele - facturile de transfer a banilor, în care sunt indicate data, ora, suma tranzacției, numele și prenumele persoanelor care au primit mijloacele financiare, ridicate de la partea vătămată Șoimu M. la 06.02.2017;

răspunsurile băncilor comerciale din Moldova privind rulajele bancare și safeurile metalice, pe 18 file;

documentele ridicate prin procesul-verbal de ridicare din 16.10.2018 din cadrul cauzei penale nr. 2017560065.

Ori, sunt neîntemeiate afirmațiile inculpatului că n-a avut intenția să săvârșească infracțiunea incriminată, deoarece sunt combătute prin probele administrate, fiind date cu scopul evitării răspunderii penale pentru fapta comisă.

În baza probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința părților, precum și prin comportamentul dolosiv și viclean, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă care se pedepsește cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, că a recunoscut vina parțial, are antecedente penale și nu a restituit prejudiciul material cauzat părții vătămate, concluzionând că este oportună stabilirea unei pedepse cu închisoarea și încasarea în beneficiul părții vătămate a sumei de 241.380,24 lei.

Totodată, instanța a conchis că cererea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 2144,79 lei urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, deoarece nu au fost prezentate probe că aceste cheltuieli au fost suportate la instrumentarea cauzei penale.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Tatiana Timofti-Rusanovscaia, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate cheltuielile judiciare în sumă de 4244,79 lei.

Apelanta a invocat că conform art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Or, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli. La fel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare pentru prima instanță.

3.1. A declarat apel și avocata Victoria Gamurari, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, iar potrivit art. 90¹ Cod penal, a dispune executarea pedepsei de 3 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 3 ani și 6 luni a o suspenda condiționat.

Apelanta a indicat că calificarea în baza art. 190 alin. (5) Cod penal presupune estorcarea sumelor bănești în proporții deosebit de mari, însă probele administrate atestă proporții mari.

Totodată, partea vătămată nu a fost prezentă în ședințele de judecată, astfel că inculpatul nu a avut posibilitatea reală de a pune întrebări și de a descoperi circumstanțele concrete care au dus la comiterea infracțiunii. Transferurile bănești efectuate de partea vătămată și invocate ca fiind estorcate, sunt parțial veridice.

Inculpatul recunoaște vina parțial, și anume, că a primit sume bănești de la partea vătămată, prin intermediul altor persoane și direct pe numele său, precum și două colete.

Astfel, a primit suma de 5305,29 euro, ce constituie proporții mari și duce la recalificarea faptei pe art. 190 alin. (4) Cod penal. Or, salariul mediu lunar pentru anul 2016 era de 5050 lei, iar în anul 2015 – 4500 lei, iar proporțiile mari pentru anul 2015 constituie suma de 180.000 lei, iar pentru anul 2016 – 202.000 lei.

De asemenea, în instanța de fond nu a fost asigurată participarea părții vătămate pentru audierea nemijlocită a acesteia, nefiind întreprinse careva măsuri în acest sens. Mai mult, organul de urmărire penală a evita desfășurarea confruntării între inculpat și partea vătămată, deși, potrivit legii, se impunea acest fapt. Or, există dubii în probarea învinuirii înaintate referitor la sumele de bani și menținute de instanța de fond, care nu pot fi înlăturate în ședința de judecată și, conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

În același timp, la stabilirea pedepsei urmează a ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 Cod penal, că inculpatul a avut un comportament adecvat în ședința de judecată, ca circumstanțe atenuante fiind stabilite recunoașterea vinei în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal și căința activă.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, apelul avocatului a fost respins ca nefondat.

Apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la inculpați s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 2100 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească fiind efectuată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale.

Astfel, inculpatul Onici A., potrivit declarațiilor făcute în instanța de fond a recunoscut parțial vinovăția.

Totodată, vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate se demonstrează integral prin:

declarațiile martorilor Șoimu S., Talmazan M., Cazacioc O., Corjan F., Kuznețov E. și Rotaru S.;

procesul-verbal de ridicare din 06.02.2017, prin care de la Șoimu M. au fost ridicate facturile de transfer a banilor în care sunt indicate data, ora, suma tranzacțiilor efectuate de aceasta;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 06.02.2017, potrivit căruia partea vătămată Șoimu M. recunoaște persoana din poza cu nr. 2 ca fiind persoana cu care s-a văzut la data de 10.11.2016 în fața magazinului „Unic” și căruia i-a transmis împreună cu fratele ei un colet;

răspunsul primit de la compania „Western Union” nr. 878798 din 08.01.2018 prin care s-au confirmat tranzacțiile bănești menționate de Șoimu M., fiind înregistrate date cu privire la suma, data, ora, locul transmiterii/primirii banilor, persoanelor și datelor de identitate ale acestora;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03.03.2017, potrivit căruia martorul Șoimu S. recunoaște persoana din poza cu nr. 4 drept persoana căruia i-a transmis colete cu produse alimentare lângă magazinul „Unic” la rugămintea surorii Șoimu M., pentru a fi transmise deținutului „Vadim”;

procesul-verbal de ridicare din 03.03.2017, potrivit căruia au fost ridicate mijloace bănești în valută - lire sterline, depistate și ridicate la data de 21.12.2016 de la Onici A. în cauza penală nr. 2016560064, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 03.03.2017;

corpurile delictive: mijloacele bănești în valută - lire sterline, depistate și ridicate la data de 21.12.2016 de la Onici A. în cauza penală nr. 2016560064, recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 03.03.2017;

procesul-verbal de examinare din 14.12.2017, cu anexă, potrivit căruia au fost supuse examinării informațiile ridicate de la SA „Orange Moldova”, „Moldcell” și „Moldtelecom” cu privire la identificarea abonaților și descifrările convorbirilor telefonice ale acestora;

procesul-verbal de examinare din 25.12.2017, prin care au fost cercetate obiectele depistate și ridicate la Onici A. în cadrul reținerii din 21.12.2017, au fost constatate următoarele: un carnet de notițe de culoare roșie pe copertă cu imaginea unor

doamne și inscripția „Holiday Service” în care sunt înscrise cu pix numere de telefoane și date personale ale unor persoane, conține total 52 de file. La filele 47-49 sunt înscrisuri cu pix de culoare albastră, fiind înscrise numere de telefon și nume sau familii ale unor persoane. Printre contacte, la fila 47 se depistează înscrisul respectiv: 079741338 - Serioja (Terpila, iepure). Potrivit informațiilor acumulate în cadrul cauzei penale, numărul de telefon aparține Șoimu S., care este fratele părții vătămate Șoimu M., acesta fiind și persoana care a transmis la 20.12.2016 bani în sumă de 3000 lire sterline lui Onici A., care s-a folosit la acel moment de identitatea lui Petrov E.;

facturile de transfer a banilor, în care sunt indicate data, ora, suma tranzacției, numele și prenumele persoanelor care au primit mijloacele financiare, ridicate de la partea vătămată Șoimu M., ridicate la 06.02.2017;

informația din extrasele din stenogramele relevante cercetării cauzei penale nr. 2016560064;

informația din raportul ofițerului de investigații din 09.12.2016;

informația din raportul ofițerului de investigații din 21.12.2016;

informația din procesul-verbal de percheziție corporală a lui Onici A. din 21.12.2016;

informația din răspunsurile băncilor comerciale din Moldova privind rulajele bancare și safeurile metalice obținute în cadrul cauzei penale nr. 2016560064, recunoscute ca mijloc material de probă prin ordonanța din 22.05.2018.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, iar în instanța de apel probe noi nu au fost prezentate, fiind solicitată o nouă apreciere a celor cercetate de instanța de fond pentru recalificarea acțiunilor acestuia de la art. 190 alin. (5) Cod penal la art. 190 alin. (4) Cod penal, precum și individualizarea pedepsei, acțiunea civilă și cheltuielile de judecată.

Referitor la circumstanța agravantă indicată la art. 190 alin. (5) Cod penal, se atestă că potrivit art. 126 alin. (1¹) Cod penal, se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei (*modificat prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare 07.11.2016*).

Or, instanța de fond - la emiterea sentinței și acuzarea - la întocmirea rechizitoriului, au luat în considerație momentul săvârșirii infracțiunii, și anume, perioada noiembrie 2014 - decembrie 2016, în care salariul mediu pe economie pentru anul 2014 era în mărime de 4225 de lei, pentru anul 2015 - 4500 lei, pentru anul 2016 - 5050 lei, astfel că 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate prin hotărârea de Guvern la momentul săvârșirii faptei, potrivit formulei de calcul 40×4591 ($4225 + 4500 + 5050 = 13775 : 3 = 4591$) este egal cu 183.666 lei, iar prejudiciul material cauzat fiind de 241.380,24 lei, sumă care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie stabilite prin hotărârea de Guvern la momentul săvârșirii faptei, astfel fiind săvârșită infracțiunea în proporții deosebit de mari, cu atât mai mult că valoarea bunurilor sustrase, ca semn calificativ al componentei de infracțiune care prevede răspunderea pentru sustragere, se determină conform art. 126 Cod penal, ținându-se cont de unitatea

convențională de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii. La calificarea sustragerii valutei străine sau a titlurilor de valoare străine, este necesar să se reiasă din recalcularea în moneda națională, conform cursului oficial al leului moldovenesc în raport cu valutele străine, stabilit de Banca Națională a Moldovei la ziua săvârșirii infracțiunii.

Deci, este confirmat faptul cauzării de către inculpat care, prin dobândirea ilicită, inducerea în eroare, prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, comportament dolosiv și viclean, i-a cauzat părții vătămate o daună materială în sumă de 241.380,24 lei, ceea ce pentru ultima constituie prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, afirmațiile apărării privind lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și reîncadrarea acțiunilor acestuia în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, sunt irelevante, deoarece instanța de fond minuțios, sub toate aspectele, complet și obiectiv, a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și, fără nici un dubiu, a stabilit vinovăția inculpatului, corect calificând acțiunile acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Sunt lipsite de suport probatoriu și argumentele apărării că concluziile instanței sunt greșite și contravin circumstanțelor cauzei, or, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare probelor administrate.

Or, recunoașterea parțială a vinovăției de către inculpatul constituie o metodă de apărare, în scopul de a se eschiva de răspundere, deoarece aceste argumente sunt combătute prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată.

În același timp, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, analizate în cuprinsul sentinței și verificate în apel.

Prin urmare, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestuia, întrunesc elementele infracțiunilor imputate și au fost dovedite pe deplin.

Pe lângă aceasta, instanța de fond i-a aplicat inculpatului o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, ținând cont de toate circumstanțele reale și personale, precum și de faptul că acesta a comis o infracțiune deosebit de gravă, a recunoscut parțial vina, anterior a fost condamnat pentru infracțiuni care au relevanță pentru cauză, fapta fiind comisă în timp ce executa pedeapsa în penitenciar pentru o altă cauză penală, astfel că aplicarea unei pedepse prin prisma art. 90¹ Cod penal nu-și va atinge scopul urmărit.

Cu toate că inculpatul și-a recunoscut vina parțial, corectarea acestuia nu este posibilă fără izolare de societate, or, acesta executând pedeapsa în penitenciar, a comis o infracțiune și și-a continuat faptele infracționale chiar și după eliberarea din locurile de detenție, deci, anterior fiind condamnat la închisoare, nu a mers pe calea corijării. Astfel, instanța de fond corect a considerat că reeducarea și corectarea inculpatului este

posibilă numai în condițiile izolării de societate pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani, or, pedeapsa stabilită este legală și întemeiată.

Prin urmare, sunt nefondate argumentele apărării cu privire la asprimea pedepsei, deoarece aceasta a fost individualizată de prima instanță, corespunde principiului proporționalității și scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal.

La fel, sunt neîntemeiate alegațiile apărării în partea ce vizează condițiile de detenție ale inculpatul și anume, încălcarea drepturilor prevăzute de art. 3 din CEDO în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, or, potrivit art. 473³ alin. (2) Cod procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Astfel, inculpatul s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr. 13-Chișinău din 21.12.2017 până la data emiterii sentinței, însă, la materialele cauzei lipsește raportul instituției penitenciare pentru a proba atât perioada deținerii în arest preventiv, cât și încălcarea condițiilor de detenție, prin urmare această pretenție este neprobată și urmează a fi respinsă.

Totodată, potrivit art. 229 alin. (1) Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Deci, urmează a fi admis apelul acuzării în partea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară, în sumă de 2100 lei.

În același timp, conform art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se întentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Partea vătămată Șoimu M., prin acțiunea civilă înaintată, a solicitat încasarea de la persoane necunoscute la acel moment, care vor fi responsabile de acțiunile bănuțului, învinuțului, inculpatului a prejudiciului în sumă de 243.827,87 lei.

De asemenea, partea vătămată a indicat că în perioada de timp noiembrie 2014 - decembrie 2016, persoane neidentificate de organul de urmărire penală, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, folosind diverse conturi în rețeaua de socializare „odnoklassniki.ru” și de comunicare „Skype”, au dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere de la ea mijloace financiare și alte bunuri în sumă totală de 9704,8 euro și 2000 lire sterline.

Acțiunea civilă înaintată a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Onici A. în beneficiul lui Șoimu M. a sume de 241.380,24 lei, iar din contul inculpatului Petrov E. - 58.066,29 lei.

Apărarea a contestat legalitatea sentinței în latura civilă pe motiv că acțiunea civilă nu a fost probată cu acte confirmative, fiind fondată pe declarații fără suport faptic, nefiind dovedită valoarea prejudiciului solicitat, considerând că aceasta nu poate fi admisă în cuantumul solicitat, ca lipsită de temeinicie. Însă, apărarea nu și-a motivat

cerința sa și nu a indicat care anume parte a prejudiciului cauzat prin infracțiunea comisă de inculpat, prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, urmează a fi admisă și care urmează a fi respinsă, precum și motivele respingerii.

Or, cuantumul prejudiciului încasat din contul inculpatului, în mărime de 241.380,24 lei, este echitabil ținând cont de prejudicial cauzat părții vătămate Șoimu M., iar, instanța de fond corect și legal s-a expus asupra acțiunii civile, constatând că suma de 241.380,24 lei constituie prejudiciul cauzat în urma infracțiunii săvârșite de inculpat și legal a fost dispusă de a fi încasată din contul ultimului în beneficiul părții vătămate.

5. Avocata Victoria Gamurari a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, iar potrivit art. 90¹ Cod penal, a dispune executarea pedepsei de 3 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 3 ani și 6 luni a o suspenda condiționat, cu includerea perioadei arestării preventive, cu aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și admiterea parțială a acțiunii civile.

Recurenta a invocat că calificarea în baza art. 190 alin. (5) Cod penal presupune estorcarea sumelor bănești în proporții deosebit de mari, însă probele administrate atestă proporții mari.

Totodată, transferurile bănești efectuate de partea vătămată și invocate ca fiind estorcate, sunt parțial veridice.

Inculpatul recunoaște vina parțial, și anume că a primit sume bănești de la partea vătămată, prin intermediul altor persoane și direct pe numele său, precum și două colete.

Astfel, a primit suma de 5305,29 euro, ce constituie proporții mari și duce la recalificarea faptei pe art. 190 alin. (4) Cod penal. Or, salariul mediu lunar pentru anul 2016 era de 5050 lei, iar în anul 2015 – 4500 lei, iar proporțiile mari pentru anul 2015 constituie suma de 180.000 lei, iar pentru anul 2016 – 202.000 lei.

De asemenea, în instanța de fond nu a fost asigurată participarea părții vătămate pentru audierea nemijlocită a acesteia, nefiind întreprinse careva măsuri în acest sens. Mai mult, organul de urmărire penală a evita desfășurarea confruntării între inculpat și partea vătămată, deși, potrivit legii, se impunea acest fapt. Or, există dubii în probarea învinuirii înaintate referitor la sumele de bani și menținute de instanța de fond, care nu pot fi înlăturate în ședința de judecată și, conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

La stabilirea pedepsei urmează a ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 Cod penal, că inculpatul a avut un comportament adecvat în ședința de judecată, ca circumstanțe atenuante fiind stabilite recunoașterea vinei în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal și căința activă.

Pe lângă aceasta, acțiunea civilă nu a fost probată prin acte confirmative, fiind fondată pe declarații fără suport faptic, nefiind dovedită valoarea prejudiciului solicitat, astfel că acțiunea civilă nu poate fi admisă în cuantumul solicitat, urmând a fi admisă parțial.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită adoptarea unei hotărâri bazată pe fapte.

Recurentul a indicat că partea vătămată a indicat persoane care nu au atribuție la dosar.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că, în recursul inculpatului, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală (*pct. 5.1. din decizie*), iar recursul avocatei este fondat inclusiv pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, care ar fi erorile de drept și esența că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la prevederile art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5., 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile declarate nu întrunesc condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurenți.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 5., 5.1. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, ale martorilor Șoimu S., Talmazan M., Cazacioc O., Corjan F., Kuznețov E. și Rotaru S.; procesul-verbal de ridicare din 06.02.2017, prin care de la Șoimu M. au fost ridicate facturile de transfer a banilor în care sunt indicate data, ora, suma tranzacțiilor efectuate de aceasta; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 06.02.2017, potrivit căruia partea vătămată Șoimu M. recunoaște persoana din poza cu nr. 2 ca fiind persoana cu care s-a văzut la data de 10.11.2016 în fața magazinului „Unic” și căruia i-a transmis împreună cu fratele ei un colet; răspunsul primit de la compania „Western Union” nr. 878798 din 08.01.2018 prin care s-au confirmat tranzacțiile bănești menționate de Șoimu M.; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03.03.2017, potrivit căruia martorul Șoimu S. recunoaște persoana din poza cu nr. 4 drept persoana căruia i-a transmis colete cu produse alimentare lângă magazinul „Unic” la rugămintea surorii Șoimu M., pentru a fi transmise deținutului „Vadim”; procesul-verbal de ridicare din 03.03.2017, potrivit căruia au fost ridicate mijloace bănești în valută - lire sterline, depistate și ridicate la data de 21.12.2016 de la Onici A., recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 03.03.2017; corpurile delict: mijloacele bănești în valută - lire sterline, depistate și ridicate la data de 21.12.2016 de la Onici A., recunoscute ca corp delict prin ordonanța din 03.03.2017; procesul-verbal de examinare din 14.12.2017, cu anexă, potrivit căruia au fost supuse examinării informațiile ridicate de la SA „Orange Moldova”, „Moldcell” și „Moldtelecom” cu privire la identificarea abonaților și descifrările convorbirilor telefonice ale acestora; procesul-verbal de examinare din 25.12.2017, prin care au fost cercetate obiectele depistate și ridicate la

Onici A. în cadrul reținerii din 21.12.2017, au fost constatate următoarele: un carnet de notițe de culoare roșie pe copertă cu imaginea unor doamne și inscripția „Holiday Service” în care sunt înscrise cu pix numere de telefoane și date personale ale unor persoane, conține total 52 de file. La filele 47-49 sunt înscrisuri cu pix de culoare albastră, fiind înscrise numere de telefon și nume sau familii ale unor persoane. Printre contacte, la fila 47 se depistează înscrisul respectiv: 079741338 - Serioja (Terpila, iepure). Potrivit informațiilor acumulate în cadrul cauzei penale, numărul de telefon aparține Șoimu S., care este fratele părții vătămate Șoimu M., acesta fiind și persoana care a transmis la 20.12.2016 bani în sumă de 3000 lire sterline lui Onici A., care s-a folosit la acel moment de identitatea lui Petrov E.; facturile de transfer a banilor, în care sunt indicate data, ora, suma tranzacției, numele și prenumele persoanelor care au primit mijloacele financiare, ridicate de la partea vătămată Șoimu M., ridicate la 06.02.2017; extrasele din stenogramele relevante cercetării cauzei penale nr. 2016560064; rapoartele ofițerului de investigații din 09.12.2016 și 21.12.2016; informația din procesul-verbal de percheziție corporală a lui Onici A. din 21.12.2016; informația din răspunsurile băncilor comerciale din Moldova privind rulajele bancare și safeurile metalice obținute în cadrul cauzei penale nr. 2016560064, recunoscute ca mijloc material de probă prin ordonanța din 22.05.2018, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând argumentat și detaliat motivele pentru care au respins versiunile și dovezile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocheria săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari (*pct. 2., 4. din decizie*).

Totodată, se reține că potrivit circumstanțelor reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, instanțele întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea acțiunii civile în partea prejudiciului material, suma de 241.380,24 lei fiind constatată în fapta infracțională descrisă ca fiind dovedită. Or, conform art. 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă.

În același timp, la individualizarea pedepsei penale, instanțele legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La

stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, în circumstanțele în care că inculpatul a recunoscut parțial vina, dar a comis o infracțiune deosebit de gravă, care se pedepsește în exclusivitate cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, a săvârșit infracțiunea în timp ce executa pedeapsa cu închisoare în penitenciar, continuându-și acțiunile infracționale și după eliberarea din locurile de detenție, instanțele just au concluzionat, că chiar și în prezența circumstanțelor invocate de recurenți (*pct. 5., 5.I. din decizie*), stabilirea pedepsei în temeiul art. 90¹ Cod penal ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursurile vizate sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei penale aplicate inculpatului (*pct. 5., 5.I. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, că s-a aplicat inculpatului pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocata Victoria Gamurari și de inculpatul Onici Alexandr XXXX, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 26 noiembrie 2018 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 19 martie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun